

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan, izvzemši posebnike in durove po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrť leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za štjake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrťstopne pet-črte 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se ne sme izpuščati. — Kopirani se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 19. aprila. Prepovedano je bilo torpede iz Anglije izvažati. — Vsi v Chathamu stoječi pešpolki so spravljani na polno vojno stanje.

„Times“ poročajo iz Peterburga: Uradni krogi mislijo, da bode posredovanje Nemčije vspeli, da se kmalu snide kongres; in dalje da je verjetno, da se snide pred kongresom še predkonferenca poslanikov v Berlinu, v kateri izide povabilo na kongres, ki bode preudarjal, kako naj se vsled gotovih dogodkov, ki so dogovor san-štetfanski ustvarili, prenarede dogovori leta 1856 in 1871. Takova formula bi utegnila London in Peterburg zadovoljiti.

London 18. aprila. „Echo“ poroča, da bodo povabila na kongres drevi spisana in razposlana. Dogovori od leta 1856 in 1877 se bodo na mizo kongresa položili in primerjali z dogovorom san-štetfanskim.

Dunaj 18. aprila. Londonsko poročilo „Pol. Corr.“ javlja, da je Andrassyjev odgovor na okrožnico Salisburyjevo izročen bil in da je na britanski kabinet dober vtis napravil.

Carigrad 18. aprila. Bivši poslanik v Parizu Sadik-paša je bil za prvega ministra imenovan, Molahbey za šejk-ul-islama imenovan. Vsled te ministerske izpremembe bode Said-paša, zaupni mož sultanov in protivnik (Angležem prijazen) Ahmeda Vefika paše, stopil v ministerstvo.

Slovenski graničarji proti Nemštvu

Na treh straneh Slovincu tujstvo žuga, in žugalci so spretnejši od njega, kultivirani.

Reči se mora, da nobeden del Slovanstva, razen Poljakov v Nemčiji, nema toliko teškega narodnega boja prestati, kakor ravno mi Slovenci. Tu gre boj manj kultivirane rase z kultiviranima, slabotne z močnejšima.

Ali nad vsemi drugimi je Slovincu na Štajerskem in Koroškem najtežavnejše stalo. Tu mora stopiti v boj za ohranitev svoje narodnosti; odtrgan politično od družih bratov in priklopljen nemški večini, jej je na milost in nemilost dan in tu ima pravdo s sosedom, ki nema nič, ali le malo pravnega čuta, kateri po nemškem principu: „moč je pravo“ z njim ravna, kakor mu ravno njegov prid, ali v svesti ali nesvesti si tega, kaže. Slovinc je bil v prejšnjem času reva; kultivirati se mu nij bilo mogoče in v novejši dobi nema, kakor sosed Nemeč, zajemati iz kulture s bratov. Mladeniči smo še Slovani na torišči kulture in tako nam je težaven boj s nemškim sosedom, ki po naravi nj dober jezikoslovec, ki v naše kraje naseljevajoč se, nema nič veselja za naučenje slov. jezika. On diktira svoj žargon in ker nam je Slovincem osoda ne prav lep dar podarila, da se jezikov lahko in hitro naučimo, žlobodramo z Nemečem tem kolikor toliko nemški in tako je iz Slovincen izginilo ono čutje, ki narodnjaka navdaja, če ima s tujcem opraviti. Toleranten je preveč, egoizem ne vlada v njem, oni egoizem ne, ki je Nemeč in druge narode privel do lepe omike in ki dela ljudi jednega naroda nezaupljive proti drugim. Stara slovanska gostoljubnost nam preveč v krvi tiči in tako se rajši nas več zaradi par družih tujega teh slednjih jezika uči. In zraven smo tako izolirani, sami in tako majhni. Kdo se bo jezika, dijalekta tako majhenega naroda učil v našem času, ko se narodi v velike skupine skupljajo ter so le jezici teh velic narodnih skupin merodajni! Mi uvide-

vamo pri vsakem koraku, da smo nasproti sosedom majheni v vseh razmerah, da smo odvisni od nemške industrije ter trgovine in inponira nam nemška kultura, ki je nagromadena v nemški veliki literaturi. Zraven pritisk od zgoraj na našega, ravno še le iz absolutističnih časov v novejšo dobo prišlega moza, ki še zmirom lepo klobuk pod pazduho nosi, če s kovim g uradnikom hodi, in kateremu več, kakor je Bogu ljubo, ponižnost utonulih časov v krvi tiči. In Sloven v Štajarji biva dosti v ravnini, kamor se vse lože navleče, negori v hribe. Tu človek naš kmalu nekaj nemškega zna, tu naše šole vpešno nemčijo in tu je vpliv naših po nemštvu, po večjem nam za zdaj odtrganih, mest in trgov na drugo naše ljudstvo velik. V takih razmerah je kmalu ljudi najti, ki pred zlatim teletom tujine poklekujajo ter kar je domače za vrata stavlajo. In naše ljudstvo ne stoji na onem stalu omike, kjer se politični ideali tudi v človeku mase goje; gmotno in duševno bolj majhen, naš človek nema narodnega častoljublja, ponosa inteligentnega domačina in zaradi tega ne one jeze v srci, ki tega slednjega navdaja če vidi, da se glede njegovega ljudstva ne meri pravično. — Malo najdemo v tem ozru izjem v slov. Štajarskem in to v trgih in mestih ter na kmetih savinske doline, kjer je naša nobelgarda in tu in tam po družih krajih, tam pa uže več po kmetih. Po večjem tedaj lahko rečemo, da na slov. Štajarskem in Koroškem le naš kmet še v najbolj za domačo stvar stoji: da so ti možje naši graničarji.

V ravno popisanih razmerah pa imajo ti naši graničari težavno stalo. Slabi so časi, reva tare našega ratarja in za kruh skrbeča glava nema nič kaj bistrega v boju za idealno stran življenja; in čuditi se nij, če razen aparat sè svojo velikansko močjo kako poz-

Listek.

Amerikanska aristokracija.

Splošne in opravilne pritožbe glede ošabnosti in nenravnosti naših denarnih „krach-ritterjev“, katere je obrtniški razvoj in igra na borski razvadila, se ne nahajajo samo v Evropi; v severo-amerikanskih državah se množe v tem ogledu narekanja ravno tako, kot pri nas. Beseda „bogastvo“ ima sedaj v severni Ameriki ves drug pomen, nego pred notranjo državljansko vojsko. Poprej je stal za bogataša oni, ki je imel malo polja, čedno hišo, par konj in nekaj živine. Kdor pa hoče sedaj biti bogat farmer (posestnik), mora imeti veliko zemljišča in množico gospodarskih strojev. V njegovem stanovanju mora stati klavir in našemljene hčerke njegove se morajo voziti v elegantnih ekvipažah. Kdor je poprej

imel po velicah mestih več, nego sto tisoč dolarjev, bil je uže bogatin; milijonarjev je bilo malo; mej njimi so bili samo „izvoljenci fortunae“.

Toda to se je vse premenilo. V dobi notranje državljanske vojske so porabili prekanjeni špekulanti vladine zadrege, a revščino v narodu, v nakopičenje neizmerne bogastva; ljubljenci najvišjih uradnikov so imeli lepo priložnost, da so si polnili žepce. Iz teh ljudi se je stvorila tedaj aristokracija, ki si domišlja, da je posebno privilegovana kasta, ki ne sme priti v dotiko z ostalimi življi prebivalstva.

Aristokracija po rodu, dasiravno se njena načela ne strinjajo z načeli prirojenega prava, ter povsodi, kjer koli vlada, ljudsko družbo skrajšuje, vendar nij tako protivna, kot denarna aristokracija. Plemstvo ima vsaj pravne korenike v zaslugah svojih pradedov ter predstavlja neko domoljubje v narodu samem in

državi, koje zgodovina je zgodovina njenih narodov. Stališče, kakoršnega ima plemstvo, sili slednje, da vsaj vidčno čisla dobre nravi in drži na čast ter na ta način potem uznava vnanje lastnosti človekove. Denarna aristokracija amerikanska se opira samo na denarno stališče. Odkod ima pa te denarje, če jih je prislužila pošteno, našla ali ukradla, to človek ne sme vprašati; na tem jej tudi nij mnogo ležeče. Ta aristokracija izravnavuje vsako gibanje, ker vse presojuje po denarnej vrednosti, kot n. pr. narodo poleg tega, kolikor prinaša in rodi; umetnost poleg tega, kaj velja; človeka pa, kolikor se more z novci izkazati; državo poleg tega, kolikor se da iz nje izkoristiti; politiko pa, kolikor politikar zahteva plače, in konečno ljud poleg tega, kolikor more davkov plačevati.

Denarni velikaši ne poznajo drugih nimenov, nego, kako bi svoje bogastvo ohranili

cijo tem našim graničarjem iztrga. Vodje teh naših slovenskih Štajercev so dobri in plemenito navdušenje navdaja te može; velikih žrtev se ti ne boje in v tisoč in tisoč težavah, nevšečnostih, v jezi nad zmago nepoštenosti domače, ustrajejo strani svojih kot možje, katerim je ideal več, nego osobna povoljnost ali nepovoljnost. Nobeden narod na svetu, razen morebiti irskega, ne more take može zapisati, in če nemamo veselih dejanj v svojo malo tužno zgodovino zapisati, to smemo v njo djati, da je mali slovenski narod v svojem velicem trpljenju imel najbolj inteligentne in najplemenitejše može za vodje, ki so žilavo vstrajali na svojih mestih in s tem v naši mladini v mogočno roko sadili cvetko domovinske ljubezni, katera mladež do zdaj kaže, da neče sramiti slovenskega imena in katera nam hoče jednok zopet priboriti v naših mestih in trgih boljši prostor za domačo stvar.

Volitve v deželni zbor štajerski in kroški se bodo v kratkem zopet vršile; naši graničarji se pripravljajo stopiti na menzuro z nasprotnikom, ki je močan, ker mu je ves vladin aparat v pomoč. Vlada sama pusti svoje mesto kot nepristransk organ, ki bi vse narode naše Avstrije z jednako mero meriti morala in celo se svojimi uradniki kot agitatorji in kandidati stopa v areno političnega boja. Tu si ne stoji več stranka stranki nasproti, ampak stranka onemu organu države naše nasproti, ki bi nad posameznim državljanom kot neka sveta moč stati imela, ki je onej podobna, kojo si mislimo, če si sodnika predstavljamo. Zakon mi velewa, da te moram vlada, vladni uradnik ubogati, ti si izvršitelj državnega zakona in tako si mi nekovo sveto bitje, katero ubogam, ubogati moram, ako pravnega življenja nečem motiti. In zdaj te najdem kot reprezentanta vlade na političnem torišču in celo jaz kmetič! Tvoji uradniki delajo za te in se okolo mene volilca plazijo in z vso avtoriteto c. kr. uradnika in — političnega šefa celega volilnega okraja nastopaš moj nasprotnik! Ljudski učitelj, doma moj prijatelj, dela za te, boji se, imaš ga v svojej roci. Tržan, meščan me obdeluje, če pridem v mesto. Ah, teško mi je v takem stalu, v takih razmerah, nemam poguma, s srcem ponosnega, neodvisnega človeka stopiti na bojišče izvrševaje svoje volilno pravo kot ud zametovanega slovenskega naroda!

Ah, tu je pač lahko zmagati, če v takih razmerah c. kr. okrajni glavar g. Seeder ne

zmaga, potem zasluži on in ves vladni aparat, ki je pri tej volitvi angažiran penzijsko polo. To nij več pošten boj z jednaciimi sredstvi, to je nejednak boj in če je v Gradci nekova višja vladna osoba rekla: Seeder bo prodrl, mora prodreti, potem je to lahko prorokovanje. Mi narodni Slovenci se bomo sicer malo sramovali, da je v naših krajih vspešna kandidatura političnega c. kr. uradnika mogoča bila, ker tujec bo s prstom kazal na naše ljudstvo, a nij treba žalovati, da smo propali. Ljudstvo naše v tem kraju je sicer v svojej političnej izgoji za par stopinj nižje stopilo, ali mi tega nijsmo krivi, mi smo svojo domovinsko dolžnost storili in graničarji v družih pozicijah bodo stopili za stopinjo više.

Na noge tedaj pošteno domačinstvo, boj gre za poštenost slovenskega imena, delajmo, S—c.

Združenje opozicijskih strank na Ogerskem

zanima politične kroge, ki se pečajo za našo monarhijo, ali nikjer si od tega magjarskega čina nič ne obetajo. O programu, pod katerim so se različni elementi proti Tiszi zjediniili, pravi nemšk list, da nema ničesa v sebi glede notranje magjarske politike nego fraze, katere vsak Oger lahko podpiše. Ost opozicije je obrnena na zunan, proti nagodbi z Avstrijo in proti Tiszi ter Andrassyju, ki to nagodbo delata, še bolj pa proti Slovanstvu. Glede vnanje politike hote ti združeni opozicijski Magjari ne le proti Rusiji fronto napraviti, temuč tudi proti Nemčiji v zvezi z Anglijo in Francosko. V tem oziru je grof Apponyi vodja te opozicije. Glede monarhije pa imajo Magjari tiho željo, da bi Cislejtanija zanje dolgove plačevala, vojsko vzdrževala pa pomagjariti jo dala, užitninski davek v Pešto pošiljala itd. Kedaj so Magjari bili še skromni! Zatorej z vso pravico prusk Nemec pravi, da delajo Magjari podobno politiko kakor so jo delali Poljaki pred razpadom Poljske države. Znamenje slabo za Magjare. — Da jim ne bode obveljalo, zato se bode menda vendar skrbelo, ker ne le vsi Slovanje, tudi avstr. Nemci se ne morejo nikdar udati v nesramno pretirane magjarske želje po gospodstvu in samopašnosti, kakor je nezaslišana!

V svojej domovini žive, odločene v prekrasnih palačah in največjej gizdalosti. Ljudi se varujejo in so uže srečno vpeljali razloček mej gospodom in hlapcem, naučivši svobodnega Amerikanca, da bi jim v livreji pokorno služil. Kupujejo velikanska zemljišča ter zidajo in stavijo zverinjake in bažantnice. Vozijo se tudi dalje v posebnih kočijah in vlakih na železnici, imajo svoje posebne duhovne, in če bi bilo mogoče, še kacega posebnega boga.

Vseh dobrih lastnostij pravega Amerikanca so se odrekli, izročivši se lakomnosti in lehkemu klečeplaztvu, s kojim hočejo svoje ljudske slabosti zakrivati. Slabi zgled teh ošabnih ljudij, ki večidel nemajo nobene vesti, učinuje pogubljivo na vse vrste prebivalstva; prenapetost in zunanji lišp, brezogledna želja in koprnenje po denarji ter nenravnost, kar naenkrat tu v kôt porivajo republikansko svobodo in poštenje. Š.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. aprila.

Poročali smo, da je zopet en poskus *nagodba* Avstrije in Ogerske do cilja bliže spraviti izpodletel. Magjarska regnikolarna deputacija se je domov vrnila iz Dunaja. Kljub temu beremo v dunajskih listih, da vlada nij še obupala, nagodbo narediti. Kmalu po velikei noči, 26. t. m. se bodo razprave zopet začele. Torej vsaj potrpljenja jim ne manjka.

Vnanje države.

Dunajski uradni list obeta *mir*, češ, da se je optimistično (ali le dobro obetajoče) mišljenje trajno ohranilo, ker se holi mirno razgovarja o položeni. — Tudi iz Berlina — od koder je pa „poštenu mešetar“ Bismark za črez praznike odšel na svoja imanja — poroča se 17. aprila, da se v evropskem položeni nij nič zdatnega izpremenilo. čeravno je videti, da se prejšnja napetost umika mirnejšemu mišljenju. — Iz Rusije in Anglije pa nasproti temu ne manjka poročil o pripravah za vojsko in oboroževanji.

V *Carigradu* je zopet novo ministerstvo na krmilo prišlo. Dobro znamenje je, da je padel Vefik paša, kateri je delal proti Rusom in za zvezo z Angleži. Po tem tacem bi bil ruski vpliv v zadnjih dnevih zopet bolj prodril v Carigradu.

Francoski republikanski listi so se prav grdo obnašati začeli proti Rusiji. Oni se postavljajo skoro popolnem na stran Angležev in si celo trudijo Avstrijo zpeljati na ta poguben pot. Vendar pa se bodo valjda še čuvali začeti aktivno politiko. Škoda, da bodočnost republike tako kompromitirajo.

V *Italiji* dozda cerkvena ali klerikalna stranka nij nič udeležila se političnih volitev. Vsled jako pomirlivega obnašanja novega papeža sodijo uže nekateri narodno-liberalni listi, da se utegnejo tudi klerikalci prihodnjič volitev udeležiti. Zatorej se uže ugiblje, kako se bodo potem italijanske politične razmere prenaradile.

Dopisi.

Iz Dunaja 18. aprila. [Izv. dopis.] (Pogreb hrvatske pevke gospice Filipine pl. Hoičeve.) Dne 15. aprila bil je na Dunaji veličasten pogreb slovsanske operne pevke gospice Filipine pl. Hoičeve, sorodnice v jugu in drugod mej Slovani vrlo znanega narodnjaka dr. Ljudevit Gaja, očeta toliko pevane pesni hrvatske: „Još Hrvatska nij propala!“ — Ranjka je dalje časa delovala na zagrebškem narodnem kazališči. Slednjič je prišla na Dunaj in tudi tu je bila v nemškem gledališči vrlo odlikovana za milo in očaralno svoje petje. In lahko bi bila uvrstena mej prve proslaviteljice hrvatskega in jugoslovanskega plemena, da bi je ne bila trla ból na pliučah, zaradi koje bolezní zdravila se je bivše leto v Kirlingu, kopelji na spodnjem Avstrijskem, a prošlo zimo prebila je v Griesu in Meranu na južnem Tirolskem. Veliko noč hotela je praznovati na Dunaji in radi tega došla je 13. aprila le-sem, kjer pak je, valjda dospevši v krog svoje rodovine, preselila se v boljši svet.

Kako priljubljena je bila ranjka Filipina Hoičeva v tukajšnjih slovanskih in nemških krogih, videlo se je o priliki nje pogreba, kakoršnih pogrebov je le redko kedaj videti. Veliko število vencev kinčalo je nje mrtvaški belo-višnjevi voz, vprežen s štirimi belci; najlepši mej njimi bili so venec z belimi atlasovimi trakovi z napisom: „Ženin svojej nevesti!“ (ranjka bila je namreč nevesta jednega najbolj poznatih odvetnikov na Dunaji ter je poroka imela biti bodočega maja) potem krasen venec iz nje rojstvenega mesta Zagreba

in pomnožili. Kar se tiče sredstev pri razmnoženju, si mnogo ne izbirajo, vsakemu tu prote za pogubo, ko bi jim hotel nasprotovati.

Ta denarstvena aristokracija je popolnem spremenila družbinske pomere velikanske republike severo-amerikanske. Občanska ravnopravnost, ki je bila nekđaj ponos Amerike, eksistuje tam le še po imenu. Hude borbe bodo, predno jo dobé nazaj. Vrh tega se trudi amerikanska denarna aristokracija na vso moč, da bi se znebila amerikanskih a republikanskih nravi in običajev. Denarne „veličine“ amerikanske študirajo aristokratske navade in običaje po evropskih dvoreh, nenravnost in lišp v glavnih mestih kontinenta, mehkužnost in posmešnost v jokejskih klubih, zapravljičnost in razuzdanost v salonih lehkij žensk iz višjih krogov; svojim hčeram kupujejo draga imena plemenitih rodovin ter mešajo svojo občansko kri s krvjo aristokratskih rodovin; možé svoje hčere s plemenitaši, ki so obožali.

iz kamelij, dalje več vencev se slovanskimi trobojnicami. Mnogo udov slovanskega pevskega društva pod vodstvom g. A. A. Buchte zapelo jej je nagrobnico Davorin Jenkovo: „Blagor mu, ki se spočije“; pel jej je tudi nemšk kvartet v zadnje slovó. Velika množica spremila je ranjko do centralnega pokopališča, kjer je grob blagoslovil Slovenec g. Adalbert Peterlin, profesor in duhoven samostana Klosterneuburškega. Mej spremljevalci na turobnem poslednjem potu bili so mej drugimi baron Vranizani, ruskega polkovnika so-proga L. de Janoff, grof Monteforte itd.

Filipina Hoičeva bila je vrla domorodkinja, blag značaj. Kolikrat je pela slovanske pesni, vsikdar morala je očarati. Čul sem je večkrat peti tudi slovenske pesni, ki je je radi njih milobe, kakor je trdila, zelo ljubila. Najljubši pak so jej bili hrvatski pesni: „Kde stanak moj“, in pesen strijca njenega: „Još Hrvatska nij propala“, katero je igrala tolikokrat, kolikor se je vsedla k klaviru.

Koliko milosrdja je imela do v bedi se nahajajočih, pokazuje naslednji slučaj: Ko je čula, da se rojak njen, kojega niti osobno poznala nij, nahaja v stiskah ter da samo za poludansko slabo jedilo mora vsak dan po dva zanikerneža podučevati, takoj je porabila vseh svoj upliv in vso svojo zgovornost, preskrbeti nesrečnežu bolje mesto. In ko je njeno prizadetje imelo vseh, kedo se je bolj veselil kot ona, da je mogla biti nesrečnemu rojaku v pomoč! In mnogo družih blazih činov vedó si o tej mladej prezigodaj umrlej jugoslovanskej rodoljubkinji pripovedovati.

Filipina pl. Hoičeva bila je krasotica in stoprav v 21. letu svoje starosti.

Večnaja jej pamjat!

Radovan Perunov.

Domače stvari.

(† Bivši slov. Deželni in državni poslanec Lipold,) posestnik v Mozirji je umrl in bode denes pokopan. To žalo vest smo včeraj mogli samo v enem delu natiska „Slovenskega Naroda“ priobčiti, ker smo dobili telegram še le mej tiskom. Lipold je bil v savinskej dolini mnogospoštvan mož, zaradi tega so ga ob Belkredijevem času Slovenci z mandatom počastili. Po razpuščenji dež. zborni 1867 nij zarad tega več kandidiral, ker je prepustil mesto mlajšin močem. A do zadnjega je bil pošten narodnjak. Bodi mu zemljica lahka!

(V stolnej cerkvi) se popoldne slovesno obhaja vstajenje, katerega se oficijalno udeležo načelnštva in udje raznih oblastnij.

(Glede zidanja šole v Šiški) je deželni šolski svet uže dal okrajnemu šolskemu svetu za ljubljansko okolico potrebne ukaze.

(Šolstvo v logaškem okraji) bode, kakor se nam iz tistih krajev poroča, pod sedanjim okrajnim glavarjem vendar boljše napredovalo, kakor pod prejšnjim znanim Ogrincem. Namerava se vendar nekaj šol razširiti, nekaj pa novih postaviti v takih vaseh, kjer jih je silno treba, kakor v Spodnji Idriji, v Godoviču, na Vojskem, v Rovtah. Treba bi jih bilo tudi v Ledinah, na Gori ali pa Zavrčnem in še drugod.

(„Učiteljsko društvo za slovenki štajer.“) Občni zbor tega društva za l. 1877 bode še le letos in sicer na binkoštni torek v Ljutomeru. Natančneje o tem se bode v kratkem priobčilo. Odbor.

Razne vesti.

* (Vojaško dete.) Iz Čataldže nad Carigradom piše češk kapelnik v ruskej vojski služoč „Pokroku“: Pri našej 9. diviziji imamo malo triletno Bolgarko, ki je bila pri Šibki živa za nožiko obešena najdena in od ruskega vojaka rešena. Zlat je v vojaškej bolnici, naučila se je ruski, in teka mej bolniki sem ter tja, pravi zdravniku „papá“ a vsem drugim „bratuška“. Dali smo jej ime: „hčer devete divizije“. Tudi sicer je več oficirjev in vojakov, ki imajo male najdene bolgarske ali turške otroke v obskrbi.

* (Pismonos umorjen.) V Velsu je bil pismonos, ki je denar raznašal, pogrešen, predno je 8000 gold. raznesel. Drug dan so ga našli mrtvega v kleti neke hiše. Precej se sum, da ga je umoril, padel na necega zlatarja, ki je v tistej hiši stanoval, zadolžen bil in prej ta dan dolžno stanovninno plačal. Sum je bil opravičen. Kajti ko so hoteli zlatarja zapreti, prosil je, da bi smel prej črevlje preobuti predno z briči v ječo gre. Pri tej priliki je segel po pripravljem strupu — ci jankaliji — in ga izpil, ter se precej mrtev zgrudil. V štacuni so bili še sledi krvi. Prej ta dan je bil, kakor se je videlo, zlatar pismonosa poklical k sebi v štacuno na vino, tam ga ubil, skrnil, in po noči v klet zavlekel. Pri preiskavi hiše so našli 7000 gold. pri zlatarji za pežjo skritih.

* (Vrabci) Amerikanci nijso z vrabci, katere so iz Evrope tja navlaš zanesli, nič posebno zadovoljni. Kakor so uže ptiči te rodovine splošno nesramni in ugrabljivi, tako teh lastnostij tudi v novej domovini nijso zatajili. V krajih, kjer so vrabce vpeljali, prepodili so ti več kot 50 družih plemen, tako n. pr. „binkoštno ptico“, drozga, in celo z ostrim kljunom oboroženo žolno. Lotijo se ti rogo vileži tudi ptičev, ki so močnejši od posamega vrabca, seveda le skupno. Trdi se celo, da vrabci gnezda drugim pticam krajejo, in da v novej svojej domovini ne marajo mrčesov, katere uničevati so bili poklicani, ampak se le bolj po debelih črešnjah ozirajo. Zato pri poročajo društva za varstvo ptičev, naj se vrabci zatirajo kolikor mogoče, in kakor kdo hoče. — Nimajo li ti vrabci sličnosti z našimi renegati — ali narobe?

Poljna, njivna in gozdna semena,

zanesljivo kaljiva, osobito seme orjaške pese, franc. večne detelje in raznih trav

po najnižjih cenah prodaje

Peter Lassnik,

trgovec in ekonom v Ljubljani,
v glodalških ulicah št. 1.

(97—8)

Rudolf Kirbisch,

sladničar, (117—5)

v Ljubljani, kongresni trg.
priporoča

za veliko noč

pirhe iz sladkora, traganta, iz žide in slame spletene (ob jednem škatljice za cukrčke). Potem vsak dan frišne pince, Pan di milano, Titule in druge pekarije in torte, potem Bero-linske bahune (prav novo).

☞ Pri lepem vremenu ledenina.

☞ Vnanje naročbe se točno izvršujejo.

Kupcijska pisarna

A. Hartmann v Ljubljani,

se nahaja sedaj (125—1)

v gosp. Luka Tavčarjevej hiši

☞ pri tleh. ☞

mej kavarno „Evropa“ in pisarno ljubljanskega užitniškega za upa.

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (80—15)
v Ljubljani,
na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Elegantna
spomladanska obleka
18 gold.

Praktična
spomladanska zgornja suknja
12 gold.

Trdne
spomladanske hlače
5 gold.

in v primerji najfinejše obleke za
gospode in dečke; po najnižjey ceni
obleke za otroke od dveh let naprej.

☞ Spalne suknje ☞
za gospode in gospe

priporoča

M. Neumann,

krojaški mojster,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11, v
Lukmanovej hiši.

☞ Vnanje naročbe se proti po-
zvetju urno izvrše in nepristojno brez ugo-
vora nazaj vzame. (111—5)

Iz hvaležnosti.

Pljučnej boleznin težkemu
dihanju
dobra pomoč.

Javno resnično zahvalno in pohvalno pismo hišnega gospodarja gospoda Antona Winnigera, 5. okraj, Ziegelofengasse št. 9 na Dunaji, od dne 8. januarja 1878. Poslano ces. kralj. dvornej tovarni za sladne priredke Ivana Hoffa, c. kr. svetovalca, dvornega oskrbovalca skoro vseh evropskih vladarjev, lastnika zlatega križa za zasluge s krono in viteza nemških visokih redov itd.

Wien, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Jemljem si čast, izumitelju pravih in jedinih dobrotvornih zdravilnih sladnih priredkov, kateri se izdejujejo na sročó človeštvu, naslednje, kar se moje osebe tiče, potrditi. Jaz sem osobito rabil prvo in jedino pravo Ivan Hoffovo sladno zdravilno pivo poleg blažilnih Ivan Hoffovih sladnih prsnih bonbonov. Ti pravi Ivan Hoffovi izdelki bi imeli biti trepečemu človeštvu na vseh voglih obznanjeni, kajti jaz sam sem izkusil na sebi, da so bila vsa zdravila, ki si jih je samo misliti mogoče, nevspešna; pred nedavnim sem celo dobil ponarejen sladni izleček, a moral sem ga zagnati strani. Zadnje 2 leti pak rabim prvi, pravi Ivan Hoffovi sladni izleček poleg Hoffovih sladnih prsnih bonbonov proti svojej pljučnej boleznin težkemu dihanju s tacim vspohom, da komaj morem najti besedij, kako naj se zahvalim. Jaz imam zdaj vedno za domača zdravila Hoffovo zdravilno pivo od sladnega izvlečka kakor tudi Hoffove sladne bonbone, in javno mi je priznati, da sem pri slično bolnih, katerim sem samo te prave Ivan Hoffove sladne zdravilne priredke iz dolžnosti proti ljudem nasvetoval, videl tudi najboljše vspuhe. Potrjujem pred Bogom in svetom, da je vse, kar sem gori rekel, čista resnica, da mogo slično bolni ono isto pomoč najti v prvih, pravih Ivan Hoffovih sladnih zdravilnih priredkih, kakor sem jo bil našel jaz. O tem rad vsakemu ustno priča (83—3)

Anton Winniger,

hišni gospodar, V., Ziegelofengasse 9,
Na Dunaji, dne 8. januarja 1878.

V Ljubljani pri **Gabr. Piccoli,**
lekarna „pri angelju čarahu“ na dunajskej cesti.

Prostovoljna dražbena prodaja zemljišč.

Josip Svet-ova zemljišča v Drešinji vasi pri Celji, obsegajoča več ko 47 oralov skoraj samih njiv in travnikov in prav lep vinograd v Kasasih se bodo pri prostovoljni sodnijski dražbi dne 2. in 3. maja 1878

prodajali na dvajset kosov, in sicer na zemljišču samem v Drešinji vasi.

Dražbeni pogoji leže na spregled pri c. kr. okrajni sodnji Celjski in v pisarnici g. dra. Josipa Serneca v Celji. (124-2)

V Avstro-Ogerske in Nemčiji branjeni

Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

za (389-3)

spomladno zdravljenje,

jedino kri čistilno sredstvo z dobrim vspehom,

katero so preiskali, uporabili in za zdravilno priznali: c. kr. vladni svetnik in v. av. vsenčistični profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukarešti, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Groyen v Novem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Mošonju, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Grubišnem polju; praktični zdravniki: Hilger v Nachlingu, Russeger v Abtenau, Truchholz v Marzalyju, Janković v Nakofalvi in mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih telesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri povečanju in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedene bolezni, misli iti v kako rudninsko kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in pozivanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj, ker so priredki, ki služe samo pod imenom antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovár: Rud. Svoboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambruzzi; Deutsch-Landsberg: Müller-jevi dediči; Esek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schrükenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Rüssehim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner, lekarnar; Guttarring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malich; Gospic: Valentin Vouek, lekarnar; Grafendorf: Josip Lasser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; Innichen: J. Stapp, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Savnik, lekarnar; Linc: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Müzzzuschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenovich; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Štajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočec: Edo Tomaj, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwarden: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Tribuš; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottemann: Franjo X. Illing, lekarnar; Rovereto: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkowski; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligarišch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Semlin: D. Joannovic-a sin; Spljet: Venatio pl. Frazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovits, lekarnar; Vinkovec: Fried. Herzog, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Müllbacher, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.

Tužci.

18. aprila:

Pri Slov.: Granden iz Grada. — Kanders iz Dunaja. — Madler iz Reke — Mader iz Pliberka. — dr. Razpet iz Postojne. Pri Matiči: Backhausen iz Dunaja. — Würth iz Celovec. — Fischer iz Dunaja. — Leuschner iz Brna. — Hecht iz Grada.

Najfinejše

olje iz sala pomuheljevih (dorševih) jeter

izvrstno zdravi kašelj, sušico, raktis, bramorje ter najboljše čisti kri.

Vsako steklenico z navodom po 60 kr. prodajo

Gabriel Piccoli,

lekarničar, na dunajske cesti v Ljubljani.

Vnanje naročbo izvršujó se takoj s poštnim povzetjem. (72-14)

Umrath & Comp. v Pragi,

fabrikanti poljedeljskih mašin, priporočajo svoje po strogo solidnej izpeljavi, lahkej hoji in čisti mlatvi dobro znane posebnosti v

ročnih i vlečnih mlatilnih garniturah

z 1-8 konjskimi ali volovskimi močmi, in sicer premakljive in nepremakljive. — Potem izdelujemo mnogovrstne velikosti dobro izkušene:

mašine za žito snažiti, mašine za ličkanje tursice, skoporezne mašine

itd. itd.

(114-2)

Ilustrovane cenike brezplačno in franko.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarničarju v Neunkirchenu.

Na Dunaji, 13. maja 1876.

Rastline, katero sto rabili za priredbo Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa, odlikujejo se po blažjih in dišečih sestavinah.

Te dajo Wilhelmovemu snežniškemu zeliščnemu alopu ono zdravilno moč, katera more pokazati uže mnogo vspehov pri vseh obolenjih dihalnih organov, o čemer s tem priča

Edvard Fenzl s. r.,

cesarski kraljevi vladni svetnik, V. r. Ana-r. II., Cmr. it. kr. r., Of. meks. Quad.-r., V. braz. Kr.-r. in belg. L.-r., fil. in med. dr., redni javni profesor botanike na dunajskem vsučilišču in ravnatelj botaničnemu vrtu, ud. ak. znanostij in fil. fak. na Dunaji, podpredsednik dr. za vrhtarstvo na Dunaji, adjkt. ak. Leop. Kar. in častni ud. in član mnogih uč. društev v dom. in tuj. deželah, pravi član matematično-prirodoslovne družbe, cesarske akademije znanostij, ravnatelj bot. dvornemu muzeju, univ. vrtilarski ravnatelj, ravnatelj c. kr. botaničnemu kabinetu, cesarski dvor 1, na Dunaji.

Wilhelmov snežniški zeliščni alop se je po prepričanji najslavnejših zdravnikov neizrečno dobro obnesel, osobito proti vnetjem vratu, kašlju, hripavosti, sipoti, nahodu, tiščanju v prsih, zastitčenju, težkemu dihanju, zbad-čajem, bruhanju in pričenjajočej se jetiki.

Cena sklenice z navodom gld. 1.25 av. volj.

V Avstro-Ogerske in Nemčiji branjen.

(385-3)

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm,

lekarnar v Neunkirchenu pri Dunaji,

kjer si ga moreš naročiti, a dobiti je tudi pri teh firmah:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in F. Rauscher; Esek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trnkoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospic: Valentin Vouek, lekarnar; Glina: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inmost: Franc Winkler, lekarnar; Innichen: J. Stapp, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Herzog, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Kopivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Savnik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh. Vischner; Kindberg: J. S. Karinič; Linc: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Perwerth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwarden: R. Deodatovi dediči; Radgona: Caesar E. Andrien, lekarnar; Rovereto: Richard Thales, lekarnar; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovits, lekarnar; Vinkovec: Friederich Herzog, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Müllbacher, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

P. t. občinstvo naj izvoli vselej izrečno zahtevati Wilhelmov snežniški zeliščni alop, ker tega samo jaz pravega prirejam, ter so izdelki, katere prodajajo pod imenom Julija Bittnera snežniški zeliščni alop, nevredna ponarejanja, pred katerimi svarim posebno.